

Brussel, 30 januari 2014

Advies nr. 2014/01

Uitgebracht op verzoek van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1, van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Ontwerpteksten betreffende het in aanmerking nemen van de laatste loopbaankwartalen voor de berekening van het pensioen

De tekstontwerpen die aan het Algemeen Beheerscomité worden voorgelegd, beogen de laatste kwartalen van de beroepsloopbaan van zelfstandige in aanmerking te nemen voor de berekening van het pensioen.

Het Comité brengt een gunstig advies uit aangaande deze ontwerpen. Het Comité betreurt echter dat deze maatregel ook van toepassing is op de personen die hun loopbaan beëindigen in gelijkgestelde periode en voegt een precisering toe betreffende de interpretatie van artikel 2 van het wetsontwerp.

1. De ontwerpteksten die aan het Algemeen Beheerscomité worden voorgelegd

Op dit ogenblik worden de laatste maanden (in de regeling van de werknemers)/kwartalen (in de regeling van de zelfstandigen) van de beroepsloopbaan¹ niet in aanmerking genomen voor de berekening van het pensioen van de werknemers en van de zelfstandigen. In de regeling van de ambtenaren worden ze echter wel in aanmerking genomen.

De 2 tekstontwerpen die aan het Algemeen Beheerscomité worden voorgelegd², beogen deze periodes in aanmerking te nemen.

In dat kader voorzien de ontwerpteksten dat de sociale bijdragen van de 2 kwartalen die voorafgaan aan dit waarin het pensioen ingaat, vermoed worden betaald te zijn op voorwaarde dat alle door het fonds gevorderde bijdragen voor de voorafgaande periodes betaald werden. De bedoeling van dit vermoeden is om de beslissingen

¹ Gelegen voor de ingangsdatum van het pensioen in het jaar van ingang

² Het betreft :

- het ontwerp van wet houdende wijzigingen van het KB van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie en
- het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

inzake pensioen te kunnen nemen zonder te moeten wachten op de gegevens betreffende de betaling van de bijdragen.

De volgende beroepsinkomsten worden in aanmerking genomen voor de berekening van de pensioenrechten betreffende deze kwartalen:

- die welke het vorige jaar in aanmerking werden genomen voor de vaststelling van de sociale bijdragen, weliswaar beperkt tot het intermediair plafond;
- die waarop de minimale sociale bijdrage wordt berekend, in het geval dat tijdens het vorige jaar geen beroepsbezigheid als zelfstandige werd uitgeoefend,.

De gelijkgestelde periodes binnen de laatste maanden worden in aanmerking genomen voor de berekening van het pensioen.

Ook de loopbaan die in aanmerking wordt genomen voor de vaststelling van het overlevingspensioen wordt uitgebreid met de kwartalen die gelegen zijn voor het kwartaal waarin de zelfstandige overleden is wanneer deze bij het overlijden zijn rustpensioen nog niet genoot.

Deze bepalingen zijn van toepassing op de pensioenen die daadwerkelijk en voor de 1e maal ten vroegste ingaan op 1 januari 2015.

De tekstontwerpen houden rekening met de hervorming van de berekeningswijze van de bijdragen.

De DG Zelfstandigen heeft berekend dat de jaarlijkse kostprijs van het in aanmerking nemen van de laatste kwartalen van activiteit in de regeling der zelfstandigen 9,6 miljoen euro zal bedragen wanneer de maatregel op kruissnelheid is gekomen.

Tabel 1. Voor de zelfstandigenregeling geraamde kostprijs (in EUR) van de valorisatie van de laatste beroepsmaanden voor de pensioenberekening, periode 2015 - 2030 (rekening houdend met de periodes van gelijkstelling)

Jaren	Bijkomende kostprijs (indexbedrag 119,83)
2015	534.148 €
2016	1.061.052 €
2017	1.580.157 €
2018	2.090.718 €
2019	2.591.940 €
2020	3.083.366 €
2025	5.359.243 €
2030	7.242.471 €
Kruissnelheid	9.691.836 €

Bron: DG Zelfstandigen

2. Advies van het Algemeen Beheerscomité

Het Algemeen Beheerscomité heeft reeds een algemeen advies³ uitgebracht betreffende het in aanmerking nemen van de laatste loopbaankwartalen voor de berekening van het pensioen.

Gelet op dat advies, brengt het Comité een gunstig advies uit aangaande het ontwerp van wet en aangaande het ontwerp van koninklijk besluit die hem worden voorgelegd. Het Comité is immers van mening dat het normaal is dat de personen die sociale bijdragen hebben betaald, deze bijdragen gevaloriseerd zien en rechten inzake pensioen krijgen voor deze bijdragen.

³ Cf. Advies 2013/16 van 24 oktober 2013 "Hervorming van de rust- en overlevingspensioenen".

Het Comité formuleert echter de volgende opmerkingen:

- Deze maatregel heeft als doel de mensen aan te sporen om (enkele maanden) langer te werken. Het Comité betreurt bijgevolg dat deze maatregel ook van toepassing is op de personen die hun loopbaan beëindigen in een gelijkgestelde periode. Het Comité is immers van mening dat de toepassing van deze maatregel op personen die zich in een gelijkgestelde periode bevinden, ongewenste effecten zou kunnen hebben. Gelet op deze ongewenste effecten en de moeilijke budgettaire context, mag een dergelijke maatregel niet van toepassing zijn op de personen die zich tijdens de laatste maanden van hun beroepsloopbaan in een gelijkgestelde periode bevinden. Het Comité verwijst naar de toekomstige wetgeving inzake pensioenbonus.
- Artikel 2 van het ontwerp van wet stelt het volgende: "*Voor de twee kwartalen die voorafgaan aan dit waarin het rustpensioen ingaat, worden, behoudens tegenbewijs, de bijdragen vermoed betaald te zijn op de ingangsdatum van het pensioen op voorwaarde dat alle door het sociaal verzekeringsfonds gevorderde bijdragen voor de periode voorafgaand aan deze twee kwartalen, betaald werden*". Het Comité wenst te preciseren dat deze bepaling in de praktijk moet worden geïnterpreteerd in de zin dat voor het geheel van de loopbaan als zelfstandige alle opeisbare bedragen werden betaald,. Als een zelfstandige tijdens zijn loopbaan een vrijstelling, een beslissing tot invorderbaarheid of een gelijkstelling heeft genoten, zal hij bijgevolg van deze maatregel kunnen genieten.

Tot slot wenst het Comité de dienst Pensioen van het RSVZ te bedanken voor de gewaardeerde medewerking alsook de cel Actuarie van de DG Zelfstandigen van de FOD Sociale Zekerheid en de dienst Vertaling van het RSVZ.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 30 januari 2014.

Muriel GALERIN,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter